

Міністерство освіти і наук і України  
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди  
Факультет мистецтв  
Кафедра теорії і методики мистецької освіти та диригентсько-хорової  
підготовки вчителя

**Теорія і методика виховання художньо-  
обдарованої особистості у закладах  
мистецької освіти**

**ЗБІРНИК СТАТЕЙ  
VII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ  
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**ЧАС МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ**

**17 – 18 жовтня 2019 року**

Частина II

**TIME OF ART EDUCATION**

Collection of Articles VII of the All-Ukrainian Scientific-Practical  
Conference

«Theory and methods of education of the artistically gifted person in the  
institutions of art education»

Харків  
Україна  
2019

УДК 37.032

ББК 85я43

Ч-24

*Редакційна колегія*

Калашник М.П. – доктор мистецтвознавства, професор

Матвеева О.О. - доктор педагогічних наук, професор

Полубоярина І.І. – доктор педагогічних наук, професор

Смирнова Т.А. - доктор педагогічних наук, професор

Соколова А.В. - доктор педагогічних наук, професор

Тарарак Н.Г. - доктор педагогічних наук, професор

Тушева В.В. - доктор педагогічних наук, професор

Перетяга Л.Є - доктор педагогічних наук, професор

Фомін В.В. – доктор педагогічних наук, професор (голов.ред.)

Бурма А.В.- кандидат педагогічних наук, доцент

*Затверджено редакційно видавничою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди*

*Протокол № 6 від 05.11.2019*

У збірнику подано статті VII Всеукраїнської науково-практичної конференції «Теорія і методика виховання художньо-обдарованої особистості у закладах мистецької освіти». Збірник розрахований на студентів, магістрантів, аспірантів, докторантів, здобувачів, педагогічних і науково-педагогічних працівників науково-дослідних інститутів, ЗВО, учителів мистецьких шкіл.

**Ч-24 Час мистецької освіти «Теорія і методика виховання художньо-обдарованої особистості у закладах мистецької освіти: зб. статей VII Всеукраїнської наук. - практ. конф. 17-18 жовтня 2019 року) , ч. II / заг. ред. В.В. Фомін – Харків: ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2019 – 268 с.**

**ISBN 978-617-7298-28-0**

*Редакційна колегія не завжди поділяє позицію авторів.*

*Автори статей несуть повну відповідальність за опублікований матеріал.*

Мова видання: українська, англійська.

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С.Сковороди, 2019

**УДК 37.032**

**ББК 85я43**

© Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, 2019

## **V. НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ХУДОЖНЬО-ОБДАРОВАНИХ УЧНІВ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ**

*Олена Шнейдер, Олена Віоліна*

ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОЇ РОБОТИ З ХУДОЖНЬО  
ОБДАРОВАНИМИ МОЛОДШИМИ ШКОЛЯРАМИ..... 167

*Світлана Попсуйшанка*

РОЗВИТОК АРТИСТИЧНИХ ЗДІБНОСТЕЙ ШКОЛЯРІВ ..... 180

*Ольга Василенко*

ФОРМУВАННЯ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ УЧНІВ ОСНОВНОЇ  
ШКОЛИ НА УРОКАХ МИСТЕЦТВА В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ  
СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ..... 184

*Н.С.Степанова*

МОЖЛИВОСТІ ВЧИТЕЛЯ МУЗИКИ У ШКОЛІ ПОВНОГО ДНЯ  
ДЛЯ ВИХОВАННЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ ХХІ СТОЛІТТЯ... 189

*Аліса Попова*

ІЛЮСТРАЦІЯ ДИТЯЧОЇ КНИГИ ЯК ЗАСІБ ЕСТЕТИЧНОГО  
РОЗВИТКУ ДОШКІЛЬНИКІВ ..... 197

*Марина Козорог, Софія Штурхецька*

МУЛЬТИМЕДІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У МУЗИЧНІЙ ОСВІТІ  
МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ..... 204

## **VI. ВИКОНАВСЬКА МАЙСТЕРНІСТЬ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МИСТЕЦЬКИХ ДИСЦИПЛІН**

*Євгенія Кумейко, Гао Хефань*

ТВОРЧО-ВИКОНАВСЬКА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО  
ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В КОНТЕКСТІ  
МОДЕРНІЗАЦІЇ ВИЩОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ..... 208

## V. Напрями розвитку художньо-обдарованих учнів у закладах середньої освіти

УДК 373.3.015.31:781:04

Марина Козорог, Софія Штурхецька  
Харківський національний педагогічний  
університет імені Г.С.Сковороди,  
факультет початкового навчання,  
31 група

### МУЛЬТИМЕДІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У МУЗИЧНІЙ ОСВІТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Науковий керівник – кандидат педагогічних наук, доцент Л.П. Старікова

*Упровадження мультимедійних технологій, спрямованих на оновлення форм і методів музичного навчання у початковій школі, формування системи знань молодших школярів у галузі музичного мистецтва як засобу розуміння й пізнання світу. Комп'ютер як електронний асистент у навчальному процесі. Учитель в умовах застосування мультимедійних технологій стає неджерелом інформації, а організатором навчально-пізнавальної діяльності школярів.*

**Ключові слова :** мультимедійні технології, урок музичного мистецтва.

*Implementation of multimedia technologies aimed at updating the content, forms and methods of teaching in elementary school, to forming a system of knowledge of younger students in the field of music as a means of understanding and cognition of the world. Computer as an electronic assistant in the learning process. The teacher in the conditions of multimedia technologies becomes not the source of information, but the organizer of educational and cognitive activities of students.*

**Key words :** Multimedia technologies, musical art lesson.

**Постановка проблемита її актуальність.** Розбудова сучасної національної системи освіти в Україні спонукає до пошуку і впровадження нових педагогічних підходів, форм і методів освіти, які б сприяли розвитку особистості, розкриттю її моральних, духовних і розумових здібностей. Сьогодення супроводжується накопиченням інформації, значна частина якої є

## V. Напрями розвитку художньо-обдарованих учнів у закладах середньої освіти

звукова, що репродукується через мультимедійні системи, систему комп'ютерів, й безпосередньо та опосередковано впливає на стан розвитку особистості, її смакові уподобання, музично-естетичну освіту [2].

**Аналіз основних досліджень і публікацій.** У наукових дослідженнях у галузі музикознавства відмічається явнне зростання обсягу інформації та залучення інформаційних ідей у наступних напрямках освіти: аналіз внутрішньої організації музичних текстів (Ю. Лесневський, В. Цеханський); синтезування звукових структур у композиторській практиці (В. Бовко, І. Стецюк); розробка навчальних комп'ютерних програм з метою підвищення ефективності музичної освіти (В. Грищенко, М. Дергач, В. Штепа). Швидке розповсюдження комп'ютерних програм, створює можливість їх використання у системі освіти з метою розвитку творчого потенціалу дитини у тому числі і у процесі музичного навчання (Пометун О.І., Пироженко Л.В.).

**Мета статті:** проаналізувати можливості музично-освітньої роботи з молодшими школярами на основі мультимедійних засобів, що забезпечують ефективність засвоєння музичних знань і активізацію музичного розвитку.

**Виклад основного матеріалу.** Оскільки Україна перебуває на шляху новітнього становлення, то відповідно потребує освічених громадян, креативних, ініціативних, інтелектуальних, комунікабельних, творчих, в тому числі і в галузі музичного мистецтва.

Український педагогічний словник С. Гончаренко дає визначення поняття «музичне виховання» – процес цілеспрямованого пізнання музики, розвиток музично-естетичних смаків людини, збагачення її музичної культури та здібностей. Музичне виховання розвиває любов до музики, вдосконалює здатність розуміти музичне мистецтво, співпереживати, сприймати його з естетичною насолодою. Засобами музичного виховання є: музична освіта, як сукупність знань, умінь і навичок, а також процес їх засвоєння; практична музична діяльність, слухання музики [1, с. 219].

## V. Напрями розвитку художньо-обдарованих учнів у закладах середньої освіти

На наш погляд, це також процес передачі суспільно-історичного досвіду музичної діяльності новому поколінню з метою підготовки його до майбутньої роботи у цій сфері. Аналіз науково-педагогічних джерел свідчить, що метою музичного виховання дитини є її музичний розвиток, який розглядається як якісні зміни психічних процесів, які викликаються внутрішніми закономірностями музичних переживань, зовнішніми обставинами життя, виявляються у здатності сприймати музику, займатися практичною музичною діяльністю. Навчальним планом у початковій школі передбачено лише один урок музичного мистецтва на тиждень, що, на наш погляд, недостатньо для формування гармонійної особистості. Одним із засобів вирішення цієї проблеми може бути використання сучасних мультимедійних технологій, які збільшують інтенсивність уроку, його насиченість.

Мультимедіа – подання інформації про об'єкти і процеси не традиційним текстовим описом, а за допомогою фото-, відео-, графіки, анімації, звуку, тобто в усіх відомих сьогодні інформаційних формах. Ми маємо дві основні переваги – якісну і кількісну. Якісно нові можливості очевидні у порівнянні словесних описів з безпосереднім аудіовізуальним поданням. Кількісні переваги полягають у тому, що мультимедіа мають набагато вищу інформаційну щільність. Упровадження мультимедійних технологій у практику музичної освіти уможливорює поєднання дидактичних функцій комп'ютера з традиційними засобами навчання, збагачення і наповнення навчального процесу новими формами роботи, варіативне застосування ігрових форм навчання, інноваційних методик викладання музики у початковій освіті [3].

Відомо, що процес глибокого пізнання мистецтва відбувається за рахунок залучення суб'єкта до діяльнісно-практичного засвоєння. Саме комп'ютер сьогодні є найбільш потужним дієвим засобом активізації школярів. Комп'ютерний простір значно розширює поле активності і є інтенсивним співрозмовником, у порівнянні з книгою. При цьому особистість учителя, безумовно, залишиться стрижневою, направляючою у навчанні,

## V. Напрями розвитку художньо-обдарованих учнів у закладах середньої освіти

провідною на усіх етапах уроку, а комп'ютер при цьому виступає лише як засіб, що допомагає у рішенні поставлених завдань. Тому учитель може розраховувати на комп'ютер, як на електронного асистента у навчальному процесі. Роль учителя змінюється: він перестає бути джерелом інформації, а стає організатором навчально-пізнавальної діяльності школярів.

Методика використання мультимедійних технологій на уроках музичного мистецтва передбачає: удосконалення навчання на різних етапах уроку; посилення мотивації; поліпшення якості навчання, підвищення інформаційної культури учнів, використання комп'ютера як засобу для дидактичної гри. Мультимедійні технології можуть бути використані для анонсування теми і завдань уроку, що подаються на слайдах у вигляді стисло викладених основних питань; як супровід пояснення учителя у вигляді використання мультимедіа презентацій під час пояснення нової теми з послідовною демонстрацією кадрів; як інформаційно-навчальний посібник для самостійної діяльності учнів, для пошуку, усвідомлення й засвоєння нових знань; як засіб контролю знань у вигляді комп'ютерного тестування [3].

**Висновки.** Отже, сучасний розвиток освіти в Україні орієнтує початкову школу на широкий спектр упровадження мультимедійних технологій, спрямованих на оновлення змісту, форм і методів навчання, у тому числі у галузі музичного мистецтва, як засобу розуміння й пізнання світу молодшими школярами.

### Список використаних джерел

1. Бученко І.В. Комп'ютеризація навчання – свідчення професійної майстерності педагога. Інститут післядипломної педагогічної освіти. Київ, 2007. – Режим доступу: <http://ippro.org.ua>. Назва з екрана.
2. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник. Київ: Либідь, 1997. 376с.
3. Пометун О.І., Пироженко Л.В. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: наук.-метод. посібн. Київ: Видавництво А.С.К., 2004. 192с.
4. Шинкаренко А.І. Урок музики як урок мистецтва. *Початкова школа*. 2016. № 4. С. 33-36.